

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO UPRAVE

Nacrt Prijedloga zakona br. _____

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O VLADI REPUBLIKE HRVATSKE,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2014.

PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VLADI REPUBLIKE HRVATSKE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbama članaka 108. i 114. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TRABAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE IZ DONOŠENJA ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 150/11., u daljnjem tekstu: Zakon) propisano je da Vlada osniva Odbor za poslove Europske unije kojim predsjedava potpredsjednik Vlade te da Odbor razmatra pitanja i donosi odluke i druge akte koji se odnose na usklađivanje pravnog sustava Republike Hrvatske s pravnim sustavom Europske unije te usklađivanje i potvrđivanje stajališta koja će zastupati predstavnici tijela državne uprave u radu institucija i tijela Europske unije. Također je određeno da se nadležnosti i način rada Odbora za poslove Europske unije detaljnije propisuje Poslovníkom. Zakonom o Vladi Republike Hrvatske je također propisano da Vlada poslovníkom osniva stalna radna tijela. Poslovníkom Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2011. godine („Narodne novine“ broj 154/11), kao jedno od stalnih radnih tijela Vlade Republike Hrvatske osnovan je i Odbor za poslove Europske unije i utvrđena je njegova nadležnost, međutim kasnijim izmjenama Poslovníka Vlade Republike Hrvatske iz siječnja 2013. godine („Narodne novine“ broj 7/13.), umjesto Odbora za poslove Europske unije, kao stalno radno tijelo Vlade Republike Hrvatske osnovana je Koordinacija za vanjsku i europsku politiku.

Nadalje, u lipnju 2013. godine, Vlada Republike Hrvatske je donijela Odluku o osnivanju Međuresorne radne skupine za europske poslove („Narodne novine“ broj 78/2013.), kojom je osnovana Međuresorna radna skupina za europske poslove kao međuresorno radno tijelo pri Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, koja je nadležna za razmatranje i pripremu prijedloga stajališta koja će zastupati predstavnici Republike Hrvatske u odgovarajućim postupcima odlučivanja i/ili raspravama na razini Europske unije te za razmatranje i drugih pitanja potrebnih za sudjelovanje predstavnika Republike Hrvatske u radu Vijeća Europske unije i Europskog vijeća. Navedenom Odlukom te dodatkom Odluke - „Pravila o postupanju usvajanja stajališta Republike Hrvatske u radu Vijeća Europske unije i Europskog vijeća te u postupcima zbog povrede prava Europske unije“, koji čini njezin sastavni dio, postavljen je pravni okvir kojim se na razini Vlade Republike Hrvatske definiraju procedure u vezi izrade, usuglašavanja i usvajanja odluka odnosno stajališta koja će predstavnici Republike Hrvatske zastupati u radnim tijelima Vijeća Europske unije, na svim razinama, odnosno Europskoga vijeća, kao i u postupcima zbog povrede prava Europske unije. Prijedloge stajališta, kao i druga pitanja iz svoje nadležnosti, Radna skupina upućuje Koordinaciji za vanjsku i europsku politiku Vlade Republike Hrvatske.

Slijedom navedenog, Prijedlogom zakona se predlaže izmijeniti odredbu članka 25. Zakona o Vladi, kojom se utvrđuju osnivanje i poslovi Odbora za Europske poslove, budući da pitanja koja se odnose na europske poslove obavlja Koordinacija za vanjsku i europsku politiku i Međuresorna radna skupina za europske poslove, te se izmijenjenom odredbom predlaže utvrditi poslove koje Vlada obavlja u okviru europskih poslova.

Nadalje, radi operativnosti u provedbi propisa Europske unije, Prijedlogom zakona predlaže se utvrditi da Vlada donosi uredbe za provedbu i preuzimanje pravno obvezujućih akata Europske unije (uredbi, direktiva i odluka), ako za provedbu tih akata nije potrebno donijeti zakon. Navedeno pitanja do sada nije bilo uređeno, a od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji i početkom primjene propisa Europske unije, isto je potrebno urediti.

U nedostatku sustavnog zakonskog rješenja navedenog pitanja, u dosadašnjoj praksi nalazimo različita rješenja. Pojednim posebnim zakonima dana je generalna ovlast nadležnim čelnicima središnjih tijela državne uprave da donose pravilnike naredbe i naputke za provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije donesenih, odnosno koji će biti doneseni na temelju određenih uredbi Europske unije, odnosno po jednim posebnim zakonima određeno je da Vlada donosi uredbe za provedbu određenih uredbi Europske unije. Primjerice, rješenja prema kojima ministri donose provedbene propise za provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije sadržana su u Zakonu o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda, članak 3. stavak 3. (Narodne novine br. 80/13); u Zakonu o provedbi uredbi Europske unije iz područja prekursora za droge, članak 3. stavak 2. (Narodne novine br. 80/13); u Zakonu o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, članak 3. stavak 3. (Narodne novine br. 80/13); u Zakonu o hrani, članak 3. stavak 4. (Narodne novine br. 81/13)., dok su rješenja prema kojem Vlada donosi uredbu za provedbu određenih uredbi Europske unije sadržana, primjerice u Zakonu o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda, članak 3. stava 5. („Narodne novine“ br. 82/13); u Zakonu o morskom ribarstvu, članak 5. stavak 3. („Narodne novine“ br. 81/13).

Budući da je Zakonom o sustavu državne uprave („Narodne novine“ broj 150/11. i 12/13-Odluka i Rješenje Ustavnog suda RH) propisano da čelnici središnjih tijela državne uprave donose provedbene propise za provedbu zakona i drugih propisa kad su na to izrijekom ovlašteni zakonom, u granicama dane ovlasti, generalno određenje da će ministar donijeti propise za provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije, ne predstavlja dovoljno određene granice ovlasti, budući da se u navedenim slučajevima zakonom ne utvrđuje (i ne može se unaprijed utvrditi) koja će konkretna pitanja ministar urediti provedbenim propisom, što bi predstavljalo granice ovlasti. Budući da je neprihvatljivo uvođenje dva različita rješenja za donošenje provedbenih propisa, pri čemu bi u jednom slučaju granice ovlasti bile jasno određene zakonom, a u drugom slučaju se ne bi mogle unaprijed odrediti, Prijedlogom ovog zakona predlaže se ovo pitanje urediti na jedinstven način, odnosno predlaže se utvrditi da Vlada donosi uredbe za provedbu i preuzimanje pravno obvezujućih akata Europske unije, u onim slučajevima kada za provedbu tih akata nije potrebno donijeti zakon (to može biti primjerice, određivanje nadležnih tijela za provedbu uredbi Europske unije, ako se pitanja provedbe nedvojbeno odnose na upravno područje iz djelokruga tijela određenog zakonom, pitanja tehničke naravi i drugih pitanja za koja

nije potrebno donijeti zakon). Također se predviđa mogućnost da u navedenim slučajevima, za provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije, Vlada može donijeti i odluke.

To su ujedno osnovna pitanja koja se predlaže urediti ovim Prijedlogom zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu.

IV. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE OVOGA ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj 81/2013) predviđeno je da se Zakon, iznimno, može donijeti po hitnom postupku, kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi, koji u prijedlogu moraju biti posebno obrazloženi.

Predlagatelj smatra da bi objedinjavanje prvog i drugog čitanja ovoga Zakona bilo racionalno, obzirom da se ovim Prijedlogom zakona predlaže urediti samo pitanje davanja ovlasti Vladi Republike Hrvatske za donošenje uredbi za preuzimanje i provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije za čije preuzimanje i provedbu nije potrebno donijeti zakona te se utvrđuju poslovi koje obavlja Vlada Republike Hrvatske u okviru europskih poslova, što se u cijelosti može raspraviti u objedinjenom čitanju, bez dodatnog utroška vremena i financijskih sredstava angažiranih u dva čitanja.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Prilaže se tekst Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Republike Hrvatske.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Uz Prijedlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Republike Hrvatske, prilaže se tekst odredbi Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 150/11.) koje se mijenjaju odnosno dopunjuju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 1.

U Zakonu o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 150/11.) u članku 1. stavku 3. iza riječi: „zakona“ briše se zarez i dodaju se riječi: „te za preuzimanje i provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije,“, a iza riječi: „politiku“ briše se zarez i dodaju se riječi: „te europske poslove,“.

Članak 2.

Članak 25. mijenja se i glasi:

„Vlada u okviru europskih poslova razmatra pitanja i donosi akte koji se odnose na usklađivanje pravnog sustava Republike Hrvatske s pravnim sustavom Europske unije te raspravlja, usklađuje, potvrđuje i donosi stajališta Republike Hrvatske koja će zastupati predstavnici Republike Hrvatske u radu institucija i tijela Europske unije.“.

Članak 3.

U članku 30. iza stavka 1. dodaju se novi stavak 2. i stavak 3. koji glase:

„Vlada donosi uredbe za preuzimanje i provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije, ako za preuzimanje i provedbu tih akata nije potrebno donijeti zakon.“

„U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, za provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije, Vlada može donijeti i odluke.“

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“

O b r a z l o ž e n j e

Uz članak 1.

Ovom odredbom dopunjuje se članak 1. Zakona o Vladi Republike Hrvatske na način da se utvrđuje da Vlada, osim uredbi za izvršenje zakona, donosi i uredbе za provedbu i preuzimanje pravno obvezujućih akata europske unije, te da vodi i europske poslove.

Uz članak 2.

Ovom odredbom mijenja se članak 25. Zakona o Vladi na način da se utvrđuju poslovi koje Vlada obavlja u okviru europskih poslova. Ovom izmjenom je ujedno brisano dosadašnje određenje članka 25. Zakona o Vladi Republike Hrvatske, o osnivanju i nadležnosti Odbor za poslove Europske unije, iz razloga jer poslove utvrđene u nadležnosti navedenog Odbora, obavlja stalno radno tijelo Vlade Republike Hrvatske - Koordinacija za vanjsku i europsku politiku te Međuresorna radna skupina za Europske poslove, osnovana Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 20. lipnja 2013. godine („Narodne novine“ broj 78/13.).

Uz stavak 3.

Ovom odredbom se propisuje da Vlada donosi Uredbe za provedbu i preuzimanje pravno obvezujućih akata Europske unije, ako za provedbu tih akata nije potrebno donijeti zakon te da za provedbu navedenih akata Vlada može donijeti i odluku.

Uz članak 4.

Ovom odredbom utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

**Tekst odredbi Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 150/11.)
koje se mijenjaju, odnosno dopunjuju:**

Članak 1.

Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) obavlja izvršnu vlast u skladu s Ustavom i zakonom.

U obavljanju izvršne vlasti Vlada određuje, usmjerava i usklađuje provedbu politika i programa te u tu svrhu predlaže i donosi strategije, daje smjernice, donosi akte te poduzima druge mjere potrebne za uređenje odnosa iz područja svoje nadležnosti.

Vlada predlaže Hrvatskom saboru zakone i druge akte te državni proračun i završni račun, provodi zakone i druge odluke Hrvatskoga sabora, donosi uredbe za izvršenje zakona, vodi vanjsku i unutarnju politiku, usmjerava i nadzire rad državne uprave, brine o gospodarskom razvitku zemlje, usmjerava djelovanje i razvitak javnih službi te obavlja druge poslove određene Ustavom i zakonom.

Članak 25.

Vlada osniva Odbor za poslove Europske unije kojim predsjedava potpredsjednik Vlade. Odbor razmatra pitanja te donosi odluke i druge akte koji se odnose na usklađivanje pravnog sustava Republike Hrvatske s pravnim sustavom Europske unije te usklađivanje i potvrđivanje stajališta koja će zastupati predstavnici tijela državne uprave u radu institucija i tijela Europske unije.

Poslovníkom se detaljnije propisuju nadležnost i način rada Odbora za poslove Europske unije.

Članak 30.

Vlada donosi uredbe u skladu s Ustavom i zakonom.

Vlada donosi Poslovník kojim, sukladno ovom Zakonu, uređuje ustrojstvo, način rada, odlučivanje Vlade i vrste akata koje donosi Vlada.